

หนูรอบรู้

ชวนเพื่อน ดูแมลง

เรื่องและภาพ นันทวัน วาตะ

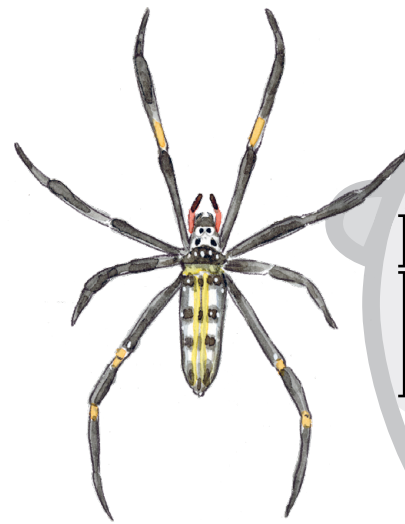

ชวนเด็กๆ มาดู เพื่อนตัวจิ๋วของเรา

เด็กๆ อาจคิดว่าตัวเราช่างเล็กเสียจริง ๆ แต่ในโลกนี้ยังมีสิ่งมีชีวิตที่ตัวเล็กกว่าเราอีก และมีประโยชน์มากด้วยละ

เพื่อนที่ร่าเริงคือแมลงนั่นเอง เราารู้จัก แมง และ แมลง กันก่อนว่าทั้งสองชนิดต่างกันอย่างไร

แมง มี 8 ขา ไม่มีปีก
ลำตัวประกอบด้วย 2 ส่วน
ส่วนหัวและอก กับส่วนท้อง

แมลง มี 6 ขา มีปีก
ลำตัวประกอบไปด้วย 3 ส่วน
หัว อก และท้อง

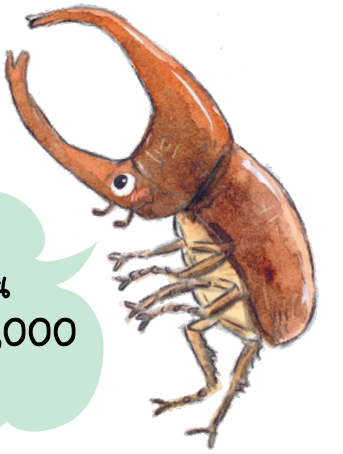
มาทำความรู้จัก
เพื่อนตัวเล็กจิ๋วเหล่านี้
กันเถอะ

ด้วงกว้าง เพื่อนผู้แข็งแรง

นี่ไง เพื่อนแมลงตัวแรกของเรา ด้วงกำลังเล่นมวยปล้ำ ด้วงกว้างจะทำเสียง “ซี่ ซี้...” เพื่อข่มขวัญคู่ต่อสู้ เสียงนี้ เกิดจากการหดตัวของปล้องที่ท้อง ทำให้เกิดการเสียดสี ที่ขอบปีก มันจะสู้กันเพื่อแย่งชิงตัวเมีย

ด้วงอย่างพวกนี้
มีไฟฟ์น้อยกว่า 400,000
ชนิดเลยนะ

“โ๊ะ คุนด้วงกว้าง
กำลังเล่นมวยปล้ำหรือครับ”

“ซี่ ซี้...”

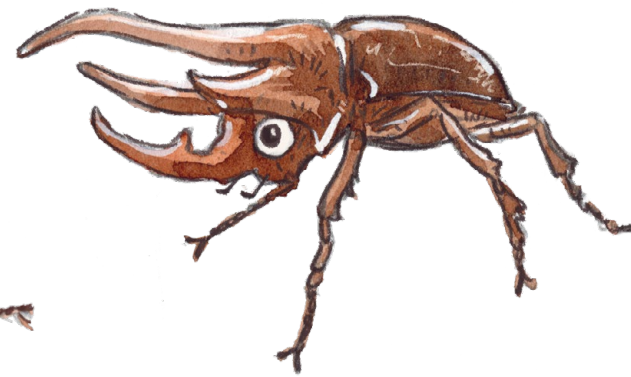
เด็กๆ สามารถจำลักษณะของแมลงง่าย ๆ คือ 3 และ 3
คือ มีลำตัว 3 ส่วน มีขา 3 คู่

เรามุดลงใต้ดินไปดูความลับ
ของคุณด้วงกว้างกันเถอะ

ด้วงเป็นแมลงปีกแข็งที่มีหลายชนิด ญาติพี่น้องของด้วงมีจำนวนเยอะมาก
นอกจากด้วงกว้างแล้ว เด็กๆสามารถพบด้วงหลายชนิดได้ในธรรมชาติรอบตัว

ด้วงแตรมะพร้าว

ด้วงกว้างสามเขาจันทร์

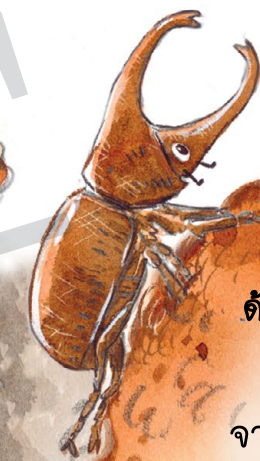

ด้วงดอกไม้พื้นบ้าน

“ดูสิ พวกเรา
หน้าตาต่างกันไหม”

ด้วงคีม

ด้วงกว้างโตเต็มวัย

ด้วงกว้าง เกิดมาอย่างไร

ภายใต้พื้นดินที่มืดและชื้นนั้น
เป็นที่อยู่ในวัยเด็กของด้วงกว้าง
หลังจากผสมพันธุ์แล้ว แม่
ด้วงกว้างจะขุดดินและวางไข่
สีขาวใบเล็กๆ จำนวนมาก

ด้วงอย่างจิ้งหรีด
ใช้เวลาเติบโตได้ถึง
นานถึง 95 วันเลยนะ

10 วันผ่านไป ไข่สีขาวจะเริ่ม
ฟักเป็นตัวหนอนระยะที่ 1

แม่ด้วงกว้าง

หนอนระยะที่ 1

หลังจากนั้นหนอนจะลอกคราบ
เพราะตัวโตขึ้น เป็นหนอนระยะที่ 2

หนอนระยะที่ 2

ดักแด้ด้วงกว้าง

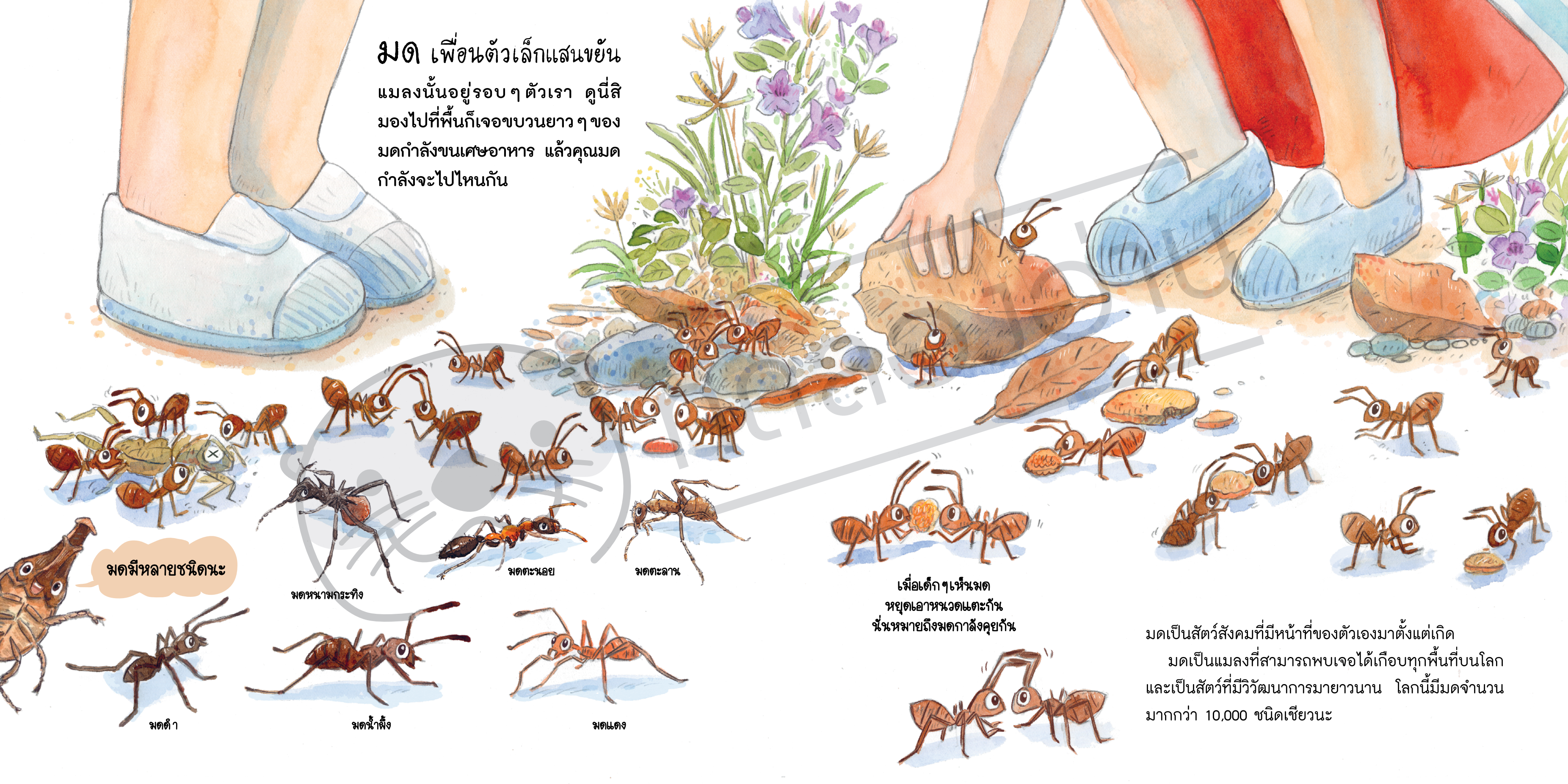
ในขณะนี้ เวลาภายใน 32 วัน
เจ้าหนอนจะลอกคราบเป็นหนอนตัวโตขึ้นเรื่อยๆ
จนตัวของมันมีสีเหลืองนวล หัวใหญ่ขึ้น และปาก
มีเขี้ยวอย่างเห็นได้ชัด

จากนั้นไปอีก 32 วัน มันจะ
กลายเป็นดักแด้และอยู่เฉยๆ
ไม่กินอะไรเลย อีกราว 21 วัน
ต่อมา ด้วงกว้างจะค่อยๆ มุดดิน
ขึ้นมาบนพื้น เพื่อใช้ชีวิตเหมือนพ่อ
และแม่ของมัน

อาหารของด้วงกว้าง
ด้วงกว้างชอบที่มืดๆ ชอบ
ออกหากินในตอนกลางคืน
อาหารโปรดของด้วงกว้าง
คือ ซากพืชและซากสัตว์

มด เพื่อนตัวเล็กแสนขยัน
แมลงนั้นอยู่รอบๆ ตัวเรา คุณน่าจะ
มองไปที่พื้นก็เจอขบวนยาวๆ ของ
มดกำลังขนเศษอาหาร แล้วคุณมด
กำลังจะไปไหนกัน

มดมีหลายชนิดนะ

มดหนามกระต๊อง

มดตะเอย

มดตะลาน

เมื่อเด็กๆ เห็นมด
หยุดเอาหนวดแตะกัน
น่าจะหมายถึงมดกำลังคุยกัน

มดดำ

มดน้ำผึ้ง

มดแดง

มดเป็นสัตว์สังคมที่มีหน้าที่ของตัวเองมาตั้งแต่เกิด
มดเป็นแมลงที่สามารถพบเจอได้เกือบทุกพื้นที่บนโลก
และเป็นสัตว์ที่มีวิวัฒนาการมายาวนาน โลกนี้มีมดจำนวน
มากกว่า 10,000 ชนิดเชียวนะ

ภายในรังมด

แบ่งเป็นห้องต่างๆ มากมาย
เราไปดูห้องต่างๆ ภายในรัง
ของมดกัน

หน้าที่ของมด

ภายในรังจะมีมด 3 ประเภท แบ่งตามหน้าที่ คือ

1. มดราชินี ตัวจะใหญ่กว่ามดอื่นๆ ในรัง เป็นมดตัวใหญ่ เคยมีปีก ทำหน้าที่สร้างรังและวางไข่เพิ่มสมาชิกในรัง
2. มดตัวผู้ มีจำนวนน้อย เป็นมดมีปีก ทำหน้าที่ผสมพันธุ์
3. มดงาน ทำหน้าที่เลี้ยงดูมดที่เป็นตัวอ่อน ออกหาอาหาร และดูแลปกป้องรัง

อาหารของมด

เหล่ามดงานบางชนิดจะออกหาอาหาร เวลากลางวัน และในบางชนิดจะออกหาอาหารเวลากลางคืน อาหารของพวกมัน มีหลากหลาย ทั้งน้ำหวานของดอกไม้ น้ำจากฉีของเพลี้ย เศษอาหารของมนุษย์ อย่างพวกเรา พวกมดก็ชอบนะ

วงจรชีวิตของมด

เมื่อมดราชินีวางไข่ ไข่จะกลายเป็น หนอน และเปลี่ยนเป็นดักแด้ ก่อนที่จะ กลายเป็นมดที่เราเห็น

ไข่

ตัวอ่อน

ดักแด้

มดตัวเต็มวัย

ห้องเก็บอาหาร

ตำบะเคือ
ห้องเลี้ยง
ตัวอ่อน

ห้องมดราชินี

การสื่อสารของมด

มดตัวหน้าจะปล่อยสารฟีโรโมน (Pheromone) เอาไว้ ให้มดตัวหลังที่ตามมา ใช้หนวดและขาคุหน้าเป็นตัวรับอ่านสัญญาณ เพื่อให้เพื่อนมดไม่หลง และไปยังแหล่งอาหารได้ บางครั้งก็ใช้เตือนภัยมดตัวอ่อน จะใช้การปล่อยสารนี้บอกมดงาน ให้ป้อนอาหารเมื่อรู้สึกหิว